

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om skat til staten af indkomst og formue m. v. [Af Thorkil Kristensen m. fl.]

Valgt blev: *Hans Knudsen, Holger Eriksen, Urban Hansen, Kai Jensen, Kjældgaard, Johs. E. Larsen, Th. Mikkelsen, Peter Nielsen, Thorkil Kristensen, Alfred Bagh, Foged, Himmelstrup, Ølgaard, Poul Møller, Foss, Jørgen Jørgensen (Ullerup) og Bertel Dahlgaard.*

Man gik derpå til:

Anden behandling af forslag til lov om indfødsrets meddelelse m. v.

(Første behandling findes i tidenden sp. 45; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 57).

Udenfor betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, de stillede ændringsforslag og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under eet.

Ordføreren (Axel Ivan Pedersen): Den ret omfattende betænkning, der foreligger fra indfødsretsudvalget, indeholder, som man vil se af de af ministeren og udvalget i forening stillede ændringsforslag, et betydeligt større antal ansøgninger end det oprindelige lovforslag, der omfattede 211 ansøgninger. Dette har sin årsag i, at der er fremkommet en del ansøgninger, som enten ikke kunne nå at komme med på lovforslaget eller måtte til behandling i udvalget, forinden sådant kunne ske. Resultatet af et grundigt udvalgsarbejde er herefter blevet dette, at der ved lovforslaget, således som det nu ønskes ændret, ialt vil blive meddelt indfødsret til 460 personer, hvortil kommer et ikke nærmere angivet antal bipersoner som børn af de pågældende.

Jeg vil gerne takke den højtærede indenrigsminister for samarbejdet, der har betydet overordentlig meget for udvalget, ikke mindst fordi arbejdsområdet har været nyt for de fleste af udvalgets medlemmer, så

de principielle synspunkter måtte trækkes op påny og nye anlægges.

Med disse bemærkninger skal jeg tillade mig på udvalgets vegne at anbefale lovforslaget med de foreslåede ændringer til vedtagelse.

Da den nye forretningsorden, der tilstræber at gøre indfødsretsudvalget til et stående udvalg, endnu ikke er vedtaget, skal jeg tillade mig at anbefale, at udvalget i henhold til den gældende forretningsordens § 8 vedbliver at bestå, indtil den nye forretningsorden vedtages, for at udvalget kan arbejde videre med de foreliggende indfødsretssager.

Indenrigs- og boligministeren (Kjærboel): Jeg takker udvalget for den enstemmige indstilling om dette lovforslags gennemførelse.

Som det fremgår af udvalgets betænkning og den ærede ordførers redegørelse, er det et meget stort antal ansøgninger, man i udvalget har nået af få færdigbehandlet i den forløbne del af samlingen, Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at takke indfødsretsudvalget for det meget store og grundige arbejde, der er udført. Overfor den ærede ordførers venlige bemærkninger om det gode samarbejde, der har været mellem udvalget og indenrigsministeriet, skal jeg blot sige, at også indenrigsministeriet er meget glad og taknemligt for samarbejdet.

Alfred Jensen: Jeg vil gerne meddele, at den kommunistiske gruppe, der ikke har nogen repræsentant i det udvalg, der behandler lovforslaget om indfødsret, ikke er i stand til at tage stilling, hverken til hovedforslaget eller ændringsforslagene, fordi den ikke kender de nærmere omstændigheder vedrørende disse forslag. Vi må derfor, som vi har gjort tidligere, afholde os fra at deltage i afstemningen om forslagene. På samme måde vil vi, når lovforslaget kommer til tredje behandling, i overensstemmelse med hvad vi hidtil har gjort, når vi ikke har været repræsenteret i udvalget, afholde os fra at deltage i afstemningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslagene nr. 1—3 og §§ 1—6, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Som nævnt af den ærede ordfører indstilles det, at udvalget vedbliver at bestå, indtil det vælges som stående indfødsretsudvalg. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg dette som tiltrådt. (Ophold). Det er tiltrådt.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om beskæftigelse af ufaglærte arbejdere ved arbejde, der i henhold til overenskomst, aftale eller igennem bindende coutume er forbeholdt faglærte arbejdere. [Af Henry Christensen m. fl.].

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 781; fremsættelsen findes i tidenden sp. 878).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Økonomi- og arbejdsministeren (Krag): Jeg kan ikke lade være med indledningsvis at udtrykke en lille smule undren. Det undrer mig, at de to partier, der gennem to valgkampe i indeværende år har udtrykt deres mest absolutte modstand mod statsindgreb under næsten enhver form, med deres første fælles lovforslag ønsker at gennemføre meget krasse statsindgreb på et område, som parterne, arbejderne og arbejdsgiverne, hidtil har røgtet selv. Det undrer mig, at netop disse to partier, der hidtil har erklæret sig som principielle modstandere af bemyndigelseslove, nu ønsker at påtvinge arbejdsministeren en af de mest vidtgående bemyndigelseslove, man i fredstid har set, overfor arbejdsmarkedsområdet. Nu skal man nok ikke her i livet undre sig altfor meget, og måske specielt ikke når man har med politik at gøre, men jeg har dog ikke kunnet undlade at give denne dybe forundring udtryk.

Når dette er gjort, skal jeg straks udtale, at jeg kan være enig i, at der på det område, lovforslaget omhandler, foreligger alvorlige og vigtige samfundsproblemer. Forholdet mellem faglært og ufaglært arbejdskraft og bevægeligheden mellem disse to grupper er imidlertid ikke noget nyt problem; det er for længe siden taget op til behandling,

og på en række punkter har man allerede fundet frem til en løsning ad frivillig vej. Jeg betvivler derfor, at det foreliggende lovforslag er den rette kur ved den videre behandling. Jeg tror, man må fraråde anvendelsen af det element af tvungen voldgift, der findes i lovforslaget. Jeg skal forsøge at begrunde dette nærmere.

Baggrunden for forholdene på arbejdsmarkedet er på dette som på så mange andre områder septemberforliget, hvis punkt 4 slår fast, at arbejdsgiveren har ret til at lede og fordele arbejdet samt anvende den efter hans skøn til enhver tid passende arbejdskraft, og at dette anerkendes og eventuelt understøttes af arbejdernes organisation. Det er så at sige grundlovsparagraffen på dette område. Denne principielle bestemmelse er imidlertid i tidens løb i kraft af udviklingen blevet afsvækket, bl. a. ved at der har udviklet sig et skel mellem faglært og ufaglært arbejde. Dette skel er blevet stillet op i overenskomster og priskuranter eller simpelthen ved sædvaner, som i mange tilfælde varierer ikke blot fra fag til fag, men også fra sted til sted. Undtaget herfra er naturligvis hele arbejdsmandsområdet, men desuden de ikke ubetydelige områder, hvor vi har industriforbund; det gælder f. eks. slagteriarbejderne, tobaksarbejderne, tekstilarbejderne, skrædderne, træindustriarbejderne o. s. v. Men selv dér, hvor skellet mellem faglærte og ufaglærte findes, er der i tider med god beskæftigelse blevet slækket ganske betydeligt på grænserne. Det gælder først og fremmest smede- og maskinarbejderforbundets vigtige område, hvor man på tre forskellige måder har skabt større bevægelighed mellem faglærte og ufaglærte. Man har dels givet adgang for tillærte til at betragtes som faglærte, forsåvidt angår deres speciale. Man har videre truffet de såkaldte Thrigeaftaler om anvendelse af ufaglærte til visse slags faglært arbejde; det har haft betydning for ikke mindre end 4 000 ufaglærte.

Endelig har man indført en kortvarig lærlingeuddannelse for ufaglærte voksne, således at de på nedsat læretid kunne gå over i de faglærtes rækker, en bestemmelse, der har haft betydning for mellem 600 og 700 mand. Tilsvarende regler har man i en række andre forbund, f. eks. guld- og sølvarbejderforbundet, blikkenslagerforbundet,